

af borgerlig-kirkelig Art, han altsaa ikke kan udføre med Gyldighed; han kan f. Eks. ikke vie et Par, der ønsker at blive Ægtefolk, og han kan vel heller ikke med gyldig Virkning foretage Skilsmissemægling overfor et Par, der ønsker at blive fri for at være Ægtefolk; han kan heller ikke gyldigt føre Kirkebøgerne, saaledes at de har den Autorisation, som de har, naar de tilhører en Valgmenighed, og saadan kan der være flere Ting.

Jeg har set omtalt, at Fratagelse af Anerkendelsen ogsaa berører en Daabs borgerlige Virkninger. Jeg maa tilstaa, at jeg staa lidt vaklende overfor Spørgsmaalet om en Daabs borgerlige Virkning. Selv om et Barn er døbt efter det Ritual, der her er Tale om, og dette Barn har en Fødselsattest og en Daabsattest udstedt efter denne Kirkebog — maa jeg maaske for Kortheds Skyld have Lov til at kalde den —, vilde jeg dog tro, at dette Barn ogsaa i Fremtiden vilde klare sig med det; og jeg gad for Resten se, om nogen Præst vilde sige nej til, og om nogen Biskop eller om Ministeren vilde gaa imod, at en saadan Daab blev indført i Sognets Kirkebog. Og i alle Tilfælde, det, som er Grundspørgsmaalet: Er der nogen, der tør kræve en Omdaab af et saadant Barn? Jeg tror ikke, at et saadant Krav vilde komme frem. I saa Fald vilde man i Sandhed kunne sige, at man gik imod hele den kirkelige Praksis fra Oldtiden til vore Dage.

Maa jeg i øvrigt sige med Hensyn til selve Daabens Gyldighed, saaledes som den er udført, idet Barnet bliver døbt til de tre store Navne, og hvor Daabsbekendelsen lyder, selv om der saa i Indledningen af Rituallet er føjet nogle Ord til, der baade kan opfattes som en Slags Reservation overfor Daabspagtens Ordlyd, men dog ogsaa som en Selvfølgelighed, idet Ryslingepræsten siger: Lad os saa bekende Daabspagten, saadan som enhver kan for Guds Ansigt, at jeg gad for Resten vide, om nogen kan gøre det anderledes. Altsaa, jeg kommer tilbage til dette, at der er en Grænse for Kirkeministeriets Magt, men om den Udvikling, som synes at være begyndt i Ryslinge, der altsaa har Pastor Rørdam til Præst, i Tidens Løb vil medføre, at denne Menighed fjerner sig fra den danske Folkekirke og kommer til at staa fremmed

for den, eller om den vil bevare Sammenholdet med den danske Folkekirke ved, at den kommer ind i en Udvikling, som gaar hen imod den danske Folkekirkes Grundlag, det tror jeg helst, vi maa overlade til denne Frimenighed derovre, ligesom jeg tror, at de Spørgsmaal, der maaske kan opkomme om Brugen af Kirkebygningen, som de to Menigheder ejer i Fællesskab, burde ordnes uden for megen Indgriben fra Myndighedernes Side. Jeg tror ikke, der vil fremkomme store Vanskeligheder for Folkekirken derved. Jeg mindes saa tydeligt, den Gang Morsø Valgmenighed blev Frimenighed; der var en Familie, som vilde tage et 10 Aars Barn med til Alters, og en haardhændet Optræden fra Kultusministeriets Side medførte, at Anerkendelsen toges tilbage. Jeg mindes den Bevægelse, det forarsagede, og hvorledes man i mange Kredse syntes, at det at komme ud i en Frimenighed var det samme som at komme ud af Folkekirken, og det var noget slemt. I den Henseende har jo Tankegangen ændret sig i Løbet af disse henvendte 50 Aar; nu færdes vi blandt dem, der tilhører disse Frimenigheder, uden at der er nogen Vanskeligheder hverken kirkelig eller folkelig set.

Der er ligeledes blevet sagt, at denne Ritualændring maatte til for Sanddruhedens Skyld, og i den Henseende er der sagt mange overmaade varmtføjte Ord fra de enkeltes Side, derom tvivler jeg ikke. Men jeg tror alligevel, man skal tale en lille Smule varsomt, for jeg ved ikke rettere end, at Pastor Rørdam har fundet det i Overensstemmelse med sit Forhold til Sandheden indtil for faa Dage siden at døbe med Folkekirkens Ritual, og jeg tvivler ikke om, at hvis der er Forældre indenfor hans Menighedskreds, som ønsker deres Barn døbt med det folkekirkelige Ritual, vil han ogsaa gøre det. Men i saa Tilfælde synes det mig, man godt kan lade disse Forhold være noget i Ro. Det tror jeg, de tjenes bedst ved, og i alt Fald forekommer det mig ingenlunde paakrævet at lade et kirkepolitisk Udvalg drøfte alle disse Spørgsmaal, som jeg her har nævnt. Jeg tror, det vil skabe mere Røre og ikke skabe den Ro og Stilhed, som disse Forhold dog maaske var bedst tjent med at udvikles under, efter at der nu har staaet Kamp om dem saa